

Kromaffiinikudoksen gammakuvaus, I¹²³-MIBG

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksella etsitään esim. neuraalista alkuperää olevia kasvaimia ja selvitetään niiden levinneisyyttä.

Tutkimukseen valmistautuminen

Tutkimusaine sisältää jodia, joka pyrkii kertymään kilpirauhaseen, siksi tarvitset kilpirauhasesi suojaksi esilääkkeeksi Jodix-tabletteja:

- a) Ensimmäinen tabletti täytyy ottaa päivää ennen kuin saat tutkimusaineen.
 - b) Jatka esilääkkeen ottamista yhtäjaksoisesti neljän päivän ajan.
- Samana päivänä kuin saat tutkimusaineen, sinun pitää aloittaa kuonavapaa ruokavalio, koska suolistossa oleva ruoka ja uloste häiritsevät kuvien tulkintaa.
 - Sinun pitää myös vauhdittaa suoliston tyhjenemistä siihen tarkoitettun lääkkeen avulla. Hammas- tai nivelproteesit eivät ole este isotooppitutkimukselle.

Tutkimuksen kulku

Tutkimusaineena saat pienen määrän radioaktiivista isotooppia kyynärvartesi laskimoon.

Tutkimus on kaksivaiheinen. Ensimmäisen kuvauksen teemme neljän tunnin kuluttua siitä, kun sait tutkimusaineen. Tällöin aine on ehtinyt hakeutua kuvausalueelle.

Seuraavana aamuna sinut kuvataan uudestaan. Tätä kuvausta varten sinun on oltava aamulla syömättä ja juomatta.

Ennen kuvauksen alkua sinun pitää tyhjentää virtsarakko, jotta virtsaan erittyvä tutkimusaine ei häiritse kuvien tulkintaa. Kuvausta varten sinun pitää poistaa vartalon alueelta kaikki irtonaiset metalliesineet, kuten vyö ja taskuissa olevat avaimet, kolikot ja kännykkä.

Kuvauksen ajan sinun pitää olla liikkumatta selinmakuulla.

Tutkimuksen kesto

Molempiin kuvauksiin menee aikaa puolesta tunnista tuntiin asti.

Tutkimustulokset

Tutkimustulokset saat myöhemmin lähettävän osaston tai poliklinikan lääkäriltä.

Tutkimuksen jälkeen

Tutkimuksen jälkeen sinun pitää juoda runsaasti ja käydä virtsalla normaalia useammin, koska radioaktiivista tutkimusainetta poistuu virtsan mukana.

Tutkimusaineen saamisen jälkeen säteilet lievästi lähiympäristöösi, vältä siksi tutkimuksen jälkeen kahden päivän ajan raskaana olevan henkilön lähellä olemista. Vältä myös lasten sylissä tai vieressä pitämistä yhtäjaksoisesti yli puolen tunnin ajan tutkimuksen jälkeen ja vielä tutkimuksen jälkeisenä päivänä.

Säteilyn kannalta jo kahden metrin etäisyys on täysin turvallinen kaikille. Säteily häviää itsestään parin päivän kuluessa.

Ohje suoliston tyhjennystä varten

Mitä suoliston tyhjennys tarkoittaa?

Tutkimusaine kertyy ulostemassaan, joka voi vaikeuttaa kuvien tulkintaa. Tämän vuoksi suolisto pyritään saamaan mahdollisimman tyhjäksi ennen kuvausta.

Suoliston tyhjentämistä varten on noudatettava kuonavapaata ruokavaliota ja nopeutettava suoliston toimintaa tätä tarkoitusta varten olevan lääkkeen avulla. Kuonavapaalla ruokavaliolla tarkoitetaan sitä, että nautit sellaisia ruokia ja juomia, jotka sulavat nopeasti ja joista ei kerääny kuona-aineita suolistoosi.

Milloin suoliston tyhjennys tehdään?

Aloita suoliston tyhjennys lääkkeellä ja kuonavapaa ruokavalio kuvauspäivää edeltävänä aamuna.

Suoliston tyhjennyslääkkeeksi sopii esimerkiksi Laxoberon-niminen valmiste. Lääke otetaan pakkauksen ohjeen mukaan kaksi kertaa päivän aikana, ennen aamupalaa ja toisen kerran iltapäivällä lounaan jälkeen.

- Apteekin henkilökunta osaa tarkemmin neuvoa lääkkeen käytöstä.
- Illalla klo 18.00 jälkeen pitää olla syömättä, mutta vettä voit vielä juoda.
- Kuvauspäivän aamuna ei saa syödä eikä juoda. Kuvaukseen tulee siis mennä ravinnotta. Pakolliset lääkkeet voit kuitenkin ottaa pienen vesitilkan kanssa.

Sallittuja syötäviä?

Voit syödä vähäkuituista ruokaa, mieluiten nesteitä ja kirkkaita liemiä. Runsas veden juominen on suositeltavaa. Lisäksi sallittuja ruokia ovat:

- vaalea leipä ilman kuorta (esim. ranskanleipä), vehnäsämpylät ja -korput, valkoinen riisi ja makaroni
- perunaa keitettynä
- kalaa keitettynä, kirkas läpinäkyvä kala-, kasvis- ja lihaliemi
- kiisselit, mehukeitot ja marja- ja hedelmämehut ilman siemeniä ja hedelmälihaa (eli kirkkaina ja läpinäkyvinä)
- kahvi ja tee ilman maitoa
- runsaasti vettä juotavaksi

Kiellettyjä syötäviä?

- täysjyvätuotteita kuten puurot, vellit ja tumma leipä, täysjyväpasta ja -riisi
- kaikki rasvat ja paistettu ruoka
- maitotuotteet
- sakeat läpinäkymättömät mehut, kiisselit ja keitot
- raa'at vihannekset ja hedelmät
- keinotekoiset makeutusaineet kuten ksylitoli ja sorbitoli
- hiilihapolliset juomat kuten kivennäisvesi tai limsat
- tupakointi ja purukumin pureskelu ovat myös kiellettyjä

Tarkistettu 15.3.2024